

ENERJİ ALANINDAKİ MİLLETLERARASI TİCARET ODASI TAHKİM KARARLARININ HUKUKİ BİR DEĞERLENDİRMESİ

Mehtap Yıldırım-Öztürk*, *Çağdaş Evrim Ergün^α*
Çakmak Avukatlık Bürosu

GİRİŞ

Hukuki dayanağı Türkiye Elektrik Kurumu Dışındaki Kuruluşların Elektrik Üretimi, İletimi, Dağıtım ve Ticareti ile Görevlendirilmesi Hakkında 3096 sayılı Kanunda¹ (“3096 Sayılı Kanun”) yer alan ve mülkiyeti kamuya ait ve kamu tarafından işletilmekte olan üretim, iletim, dağıtım tesislerinin işletme haklarının belli bir süreyle özel sektöre devredilmesini öngören işletme hakkı devri (“İHD”) modeli çerçevesinde bugüne kadar bazı elektrik üretim ve dağıtım tesislerinin işletme haklarının devredilmesi için, özellikle 1990’lı yılların sonlarında Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı (“Bakanlık”) ile özel hukuk tüzel kişileri arasında sözleşmeler imzalanmıştır. Ancak bu İHD Sözleşmelerinden sadece Çayırhan Termik ve Hazar I-II Hidroelektrik santralleri gibi pek azının devri gerçekleştirilebilmiştir.

4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu’nun geçici 4. maddesinin 1. fıkrasındaki, “*kamuya ait elektrik enerjisi üretim ve dağıtım tesislerinden işletme hakkı devri öngörülenlerden devir işlemlerini 31 Haziran 2001’e kadar tamamlayamayanların sözleşmeleri hükümsüzdür*” biçimindeki kuralın Anayasa Mahkemesinin 13.02.2002 günlü, E. 2001/293 K.2002/28 sayılı Kararı ile iptal edilmesi üzerine, Bakanlık 4628 sayılı Kanundan önce sözleşmesi imzalanmış İHD projelerini “mevcut projeler” olarak değerlendirmiştir. O dönemde, sözleşmeleri imzalanmış ve Hazine garantisinden yararlanabilir durumda 6 adet üretim ve 11 adet dağıtım İHD projesi daha bulunmaktaydı. Bu kapsamdaki üretim İHD’lerin 4’üne ilişkin Bakanlar Kurulu Kararları çeşitli nedenlerle Danıştay tarafından iptal edilmiştir. Ayrıca, sözleşme aşamasına gelmemiş 4 adet üretim, 11 adet dağıtım İHD projesi ile; ihalesi yapılmış olduğu halde Danıştay tarafından görevlendirmeye ilişkin Bakanlar Kurulu Kararları Anayasa Mahkemesi kararı öncesinde iptal edilmiş 5 adet dağıtım işletme hakkı devir projesi daha bulunmaktadır.²

Görevlendirmeye ilişkin Bakanlar Kurulu Kararları Danıştay tarafından iptal edilen şirketlerden bazıları, esas itibariyle Bakanlığın sözleşmelere uygun hareket etmediği ve projelerinin bu nedenle devam ettirilemediği gerekçesiyle, sözleşmelerinde yer alan ve Milletlerarası Ticaret Odası Hakem Mahkemesine (*International Chamber of Commerce*) (“MTO”) ihtilafların çözümü için başvurma yetkisini taraflara veren hüküm uyarınca uyuşmazlığı MTO tahkimine götürmüşlerdir.

Bu tahkim davalarından 2003 yılı Aralık ayında sonuçlanmış olan ISEDAŞ İstanbul Elektrik Dağıtım Sanayi ve Ticaret A.Ş. (“ISEDAŞ Kararı”) ile Mart 2004’te sonuçlanmış olan

* Ankara ve New York Barolarına Kayıtlı Avukat ve Harvard Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yüksek Lisans Programı Mezunu, E-posta: m.yildirim@cakmak.av.tr

^α Ankara Barosuna Kayıtlı Avukat; Exeter Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yüksek Lisans Programı Mezunu ve Ankara Üniversitesi İdare Hukuku Doktora Programı Öğrencisi; E-posta: c.ergun@cakmak.av.tr

¹ 19 Aralık 1984 tarih ve 18610 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanmıştır.

² T.C. Cumhurbaşkanlığı Devlet Denetleme Kurulu Raporu, “*Elektrik Enerjisi Üretimi Alanında Sürdürülen Yap-İşlet-Devret (YİD), Yap-İşlet (Yİ) ve İşletme Hakkı Devri (İHD) Uygulamaları Hakkında Araştırma Raporu*”, Sayı: 2003/6, Tarih: 21/7/2003.

Kanel Kangal Elektrik Limited Şirketi ("Kangal Kararı") ve SBD Sakarya Bolu Elektrik Dağıtım A.Ş.'ye ilişkin ("SBD Kararı") üç MTO kararı, bundan sonra Hükümetin enerji politikasını belirlerken göz önünde bulundurması gereken son derece önemli sonuçlar ortaya koymaktadır.

Her üç MTO kararına konu projelerde 4 aşamalı bir işlem söz konusudur. Bu işlemlerden ilki Bakanlar Kurulu'nun Bakanlığı görevlendiren kararıdır. Bu karar ile Bakanlığa ilgili özel hukuk kişisiyle bir imtiyaz sözleşmesi imzalama yetkisi verilmektedir. İkinci aşama, imtiyaz sözleşmesinin imzalanmasıdır. Üçüncü aşama, aşağıda açıklanacağı üzere Kamu Hizmetlerine İlişkin İmtiyaz Lisanslarından ve Sözleşmelerinden kaynaklanan İhtilafların Tahkime Götürülmesinde Takip Edilecek İlkelere Dair 4501 Sayılı Kanun'a³ ("4501 Sayılı Kanun") istinaden ilgili tüzel kişiyle özel hukuk sözleşmesi imzalanmasına yetki veren Bakanlar Kurulu kararıdır. Dördüncü aşama ise bu özel hukuk sözleşmesinin, yani uygulama anlaşmasının imzalanmasıdır. Bu çalışmada, İSEDAŞ, Kangal ve SBD'nin imtiyaz sözleşmesinin imzalanmasına izin veren Bakanlar Kurulu Kararları "Görevlendirme Kararı", 4501 sayılı Kanun sonrasında özel hukuk sözleşmesi imzalanmasına ilişkin Bakanlar Kurulu Kararları ise "Özel Hukuk Sözleşmesi İmzalama Kararı" olarak ifade edilecektir.

I. İSEDAŞ KARARI

24 Kasım 1996 tarihinde Bakanlık, Türkiye'nin çeşitli bölgelerinde elektrik dağıtım faaliyetinin özelleştirilmesi amacıyla 3096 Sayılı Kanun çerçevesinde ihaleye çıkmıştır. İstanbul Avrupa Yakasında ihaleyi 9 Ocak 1998 tarihinde Doğan Şirketler Grubu Holding A.Ş., Çukurova Holding A.Ş. ve Tekfen İnşaat ve Tesisat A.Ş.'nin oluşturduğu konsorsiyum kazanmış ve bu konsorsiyum, 26 Şubat 1998 tarihinde İSEDAŞ İstanbul Elektrik Dağıtım Sanayi ve Ticaret A.Ş.'yi ("İSEDAŞ") proje şirketi olarak kurmuştur.

Bakanlar Kurulu, 31 Mart 1998 tarihli ve 1998/10864 sayılı Görevlendirme Kararı ile Bakanlığa, İSEDAŞ'ı söz konusu bölgede elektrik dağıtımını ve ticareti yapmakla görevlendirecek bir sözleşmeyi yapma yetkisi vermiştir. Bunun üzerine 21 Ekim 1999 tarihinde İSEDAŞ ile Bakanlık arasında bir imtiyaz sözleşmesi imzalanmış ve yürürlüğe girmiştir. 2000 yılı Ocak ayında yürürlüğe giren 4501 Sayılı Kanun, mevcut imtiyaz sözleşmesi bulunan İHD projesi şirketlerine, Hükümetten imtiyaz sözleşmelerini özel hukuk sözleşmesine dönüştürmeyi talep etme hakkını tanımıştır. 4501 Sayılı Kanun uyarınca İSEDAŞ'ın yaptığı başvuru üzerine, 2000/1019 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Bakanlık ve İSEDAŞ arasındaki imtiyaz sözleşmesinin yeniden düzenlenerek bir özel hukuk sözleşmesinin imzalanması uygun bulunmuştur. Buna göre, 4 Eylül 2000 tarihinde İSEDAŞ ve Bakanlık arasında özel hukuka tabi bir uygulama anlaşması imzalanmıştır.

Ancak, Bakanlar Kurulu'nun hem Görevlendirme Kararının hem de Özel Hukuk Sözleşmesi İmzalama Kararının iptali istemiyle Danıştay'da davalar açılmıştır. Görevlendirme Kararının iptali istemiyle açılan davada esas olarak Radyo ve Televizyon Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanun'un, radyo ve televizyonların büyük hissedarlarının kamu ihalelerine katılmasını yasaklayan hükmüne dayanılmış ve Danıştay bu istemi haklı bularak Görevlendirme Kararını iptal etmiştir. Özel Hukuk Sözleşmesi İmzalama Kararının iptali istemiyle açılan davada ise, Danıştay, Görevlendirme Kararının iptalini gerekçe göstererek, artık Özel Hukuk Sözleşmesi İmzalama Kararının hukuki dayanağının kalmadığını belirtmiş ve söz konusu kararı iptal etmiştir. Bunu takiben Bakanlık, projenin uygulama anlaşmasını feshetmeksizin, 12 Mart 2002 tarihli yazısında sadece projeye devam etmenin imkansız hale geldiğini belirtmiştir.

³ 23941 sayılı ve 22 Ocak 2000 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Bunun üzerine İSEDAŞ, MTO tahkimine başvurmuştur. Davada esasa Türk hukuku uygulanmış ve 23 Aralık 2003 tarihli kararında hakem heyeti, İSEDAŞ'ın tazminat talebini reddetmiştir. Bu kararında hakem heyeti, Özel Hukuk Sözleşmesi İmzalama Kararının iptal edilmesi sonucunda projeye ilişkin uygulama anlaşmasının geçmişe etkili biçimde ortadan kalktığını belirtmiştir. Ancak, hakem heyeti, Özel Hukuk Sözleşmesi İmzalama Kararı Danıştay tarafından iptal edilmeseydi ve sadece Görevlendirme Kararı iptal edilmiş olsaydı, o durumda da projeye ilişkin uygulama anlaşması geçersiz hale gelir miydi sorusuna cevap vermediğini açıkça belirtmiştir.

II. KANGAL KARARI

Kasım 1996'da Bakanlık, kamuya ait mevcut elektrik üretim santrallerinin işletme haklarının devredilmesi amacıyla 3096 Sayılı Kanun çerçevesinde ihaleye çıkmıştır. Kangal Termik Santrali de bu santraller arasında yer almaktaydı. Nisan 1998'de ihaleyi kazanan konsorsiyum üyeleri, Kanel Kangal Elektrik Limited Şirketi'ni ("Kanel") proje şirketi olarak kurmuşlardır.

Bakanlar Kurulu, 15 Mayıs 1998 tarihli ve 1998/11213 sayılı Görevlendirme Kararı ile Bakanlığa, Kanel'i söz konusu termik santrali işletme ve üreteceği elektriği satma ile görevlendirecek bir sözleşmeyi yapma yetkisi vermiştir. Bunun üzerine Kanel ile Bakanlık arasında bir imtiyaz sözleşmesi imzalanmış ve 4501 Sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinin ardından, Bakanlar Kurulu, 2000/1024 sayılı Özel Hukuk Sözleşmesi İmzalama Kararı ile Bakanlık ve Kanel arasındaki imtiyaz sözleşmesinin yeniden düzenlenerek bir özel hukuk sözleşmesinin imzalanmasını uygun bulmuştur. Ardından, 6 Kasım 2000 tarihinde Bakanlık ile Kanel arasında özel hukuka tabi bir uygulama anlaşması imzalanmıştır.

Ancak, Bakanlar Kurulu'nun hem Görevlendirme Kararının hem de Özel Hukuk Sözleşmesi İmzalama Kararının iptali istemiyle açılan davalarda Danıştay, her iki Bakanlar Kurulu Kararını da iptal etmiştir. Bunu takiben Bakanlık, Kanel'in uygulama anlaşmasını feshetmemiştir, ancak bu uygulama anlaşması kapsamındaki yükümlülüklerini de yerine getirmemiştir.

Bunun üzerine Kanel, MTO tahkimine başvurarak mahrum kaldığı karın ödenmesini talep etmiştir. Davada esasa Türk hukuku uygulanmıştır. Söz konusu davada hakem heyeti, 23 Aralık 2003 tarihli kararıyla, Kanel'in kar mahrumiyeti talebini reddetmiştir. Ancak, Görevlendirme Kararının ve Özel Hukuk Sözleşmesi İmzalama Kararının iptal edilmiş olmasına rağmen, özel hukuk perspektifinden bakıldığında Devletin yargı faaliyetlerinden dolayı da sorumlu olduğu, söz konusu iptal kararlarına rağmen projeye ilişkin uygulama anlaşmasının geçerli olduğunu ve projeye devam edilemiyor olmasının bu uygulama anlaşmasında düzenlendiği üzere bir Risk Olayı olduğunu belirtmiştir. Böylece hakem heyeti, Kanel'i haklı bularak yapmış olduğu masrafların tazmin edilmesini talep etme hakkı olduğuna karar vermiştir. Ancak, Kanel, söz konusu davada menfi zararlarını değil sadece kar mahrumiyetini talep ettiği için 16 Mart 2004 hakem kararında Kanel'in 111 Milyon ABD Doları tutarındaki kar mahrumiyeti talebi reddedilmiştir.

Her ne kadar sonuçta Türkiye Cumhuriyeti Devleti tazminat ödemek zorunda kalmamış ise de, hakem heyeti Danıştay kararından ve dolayısıyla projeye devam edilememesinden dolayı Devleti sorumlu bulmuştur ve şayet Kanel menfi zararlarının tazmini talebinde bulunmuş olsaydı bunların ödenmesi gerekeceğine hükmetmiştir.

III. SBD KARARI

24 Kasım 1996 tarihinde Bakanlığın Türkiye'nin çeşitli bölgelerinde elektrik dağıtım faaliyetinin özelleştirilmesi amacıyla 3096 Sayılı Kanun çerçevesinde çıktığı ihalede Sakarya-Bolu görev bölgesinde ihaleyi SBD Sakarya Bolu Elektrik Dağıtım A.Ş. ("SBD") kazanmıştır. Bunun üzerine Bakanlar Kurulu, 28 Nisan 1998 tarihli ve 1998/11082 sayılı Görevlendirme Kararı ile Bakanlığa, SBD'yi söz konusu bölgede elektrik dağıtımını ve ticareti yapmakla görevlendirecek bir sözleşmeyi yapma yetkisi vermiştir ve 7 Ocak 1999 tarihinde SBD ile Bakanlık arasında bir imtiyaz sözleşmesi imzalanmıştır.

Daha sonra, 4501 Sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinin ardından, Bakanlar Kurulu, 2000/1017 sayılı Özel Hukuk Sözleşmesi İmzalama Kararı ile Bakanlık ve SBD arasındaki imtiyaz sözleşmesinin yeniden düzenlenerek bir özel hukuk sözleşmesinin imzalanmasını uygun bulmuştur. 4 Eylül 2000 tarihinde Bakanlık ile SBD arasında özel hukuka tabi bir uygulama anlaşması imzalanmıştır.

Ancak, Görevlendirme Kararı, söz konusu ihale yapılırken kamu yararının olup olmadığının değerlendirilmediği gerekçesiyle Danıştay tarafından iptal edilmiştir. Buna karşın, Özel Hukuk Sözleşmesi İmzalama Kararının iptali istemiyle açılan dava, MTO tahkim süreci devam ederken sonuçlanmamıştır. Bakanlık, Görevlendirme Kararının iptal edilmesinin ardından projeye ilişkin uygulama anlaşması kapsamındaki yükümlülüklerini yerine getirmemiştir. Buna gerekçe olarak da Görevlendirme Kararının iptal edilmesi neticesinde projeye devam edilmesinin hukuken mümkün olmadığını ileri sürmüştür.

Bunun üzerine SBD, MTO tahkimine başvurmuştur. Davada esasa Türk hukuku uygulanmış ve 20 Mart 2004 tarihli kararında hakem heyeti, SBD'nin kar mahrumiyeti de dahil olmak üzere tazminat talebini kabul etmiş ve Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin SBD'ye yaklaşık 24 milyon ABD Doları tazminat ödenmesine hükmetmiştir.

Türk idare hukukunda bir idari işlem iptal edilince ona bağlı diğer işlemler de yok hükmünde sayılmasına karşın, söz konusu kararda hakem heyeti, 4501 Sayılı Kanun sonrası imzalanan uygulama anlaşması imtiyaz sözleşmesinin bir devamı niteliğinde olmadığı için, imtiyaz sözleşmesinin imzalanmasına onay veren Görevlendirme Kararının iptal edilmiş olmasının uygulama anlaşmasının hukuki geçerliliğini etkilemediğini belirtmiştir. Bu konu aşağıda Sonuç Bölümünde detaylı olarak incelenecektir.

SONUÇ

MTO'nun yukarıda incelenen İSEDAŞ, Kangal ve SBD Kararlarından, bir takım önemli sonuçlar ortaya çıkmaktadır. Bunlardan ilki, idari işlemlerin iptalinin sonuçlarına ilişkindir. Türk ve Fransız İdare Hukuklarında, bireysel bir idari işlemin yargı mercii tarafından iptali sonucunda, ona bağlı diğer işlemler de kural olarak bu iptal kararından etkilenir. Çünkü, bu tür bağlı işlemler hukuksal dayanaktan yoksun kalmış olur.⁴ Ancak, hem Türk hem de Fransız İdare Hukuklarında bu kuralın istisnaları bulunmaktadır.⁵

⁴ Buna karşın, düzenleyici bir idari işlem iptal edilirse, bu işleme dayanılarak yapılmış bireysel işlemler iptalden etkilenmez. Bu bireysel işlemlerin de iptali isteniyorsa, süresi içinde iptal davası açılması gerekir. Gözübüyük, Ş., *Yönetmelik Yargısı*, Ankara 1998, s. 270.

⁵ Örneğin, bir sözleşmenin imzalanmasına onay veren idari işlemlerin iptali halinde sözleşmenin yok hükmünde olmadığına, ancak feshinin talep edilebileceğine ilişkin olarak bkz. Pesier, G., *Contentieux Administratif*, 11. Baskı, Paris 1999, s. 213. Bunun özel hukuk sözleşmelerinde de geçerli olduğuna ilişkin olarak bkz. Gaudemet, Y., *Traité de Droit Administratif*, 16. Baskı, Paris, s. 477.

Yukarıda incelenen İSEDAŞ Kararında, bir imtiyaz sözleşmesinin imzalanması için Bakanlığa yetki veren Görevlendirme Kararı ve 4501 Sayılı Kanun sonrası bu sözleşmenin özel hukuk hükümlerine göre yeniden düzenlenmesine onay veren Özel Hukuk Sözleşmesi İmzalama Kararı Danıştay tarafından iptal edilmiştir. Bu kararda hakem heyeti, Özel Hukuk Sözleşmesi İmzalama Kararının iptal edilmesi sonucunda projeye ilişkin uygulama anlaşmasının geçmişe etkili biçimde ortadan kalktığını belirtmiştir. Ancak, Özel Hukuk Sözleşmesi İmzalama Kararı Danıştay tarafından iptal edilmeseydi ve sadece imtiyaz sözleşmesi öncesindeki Görevlendirme Kararı iptal edilmiş olsaydı, o durumda da projeye ilişkin uygulama anlaşması geçersiz hale gelirdi sorusuna cevap vermediğini açıkça belirtmiştir.

Kangal Kararında da İSEDAŞ Kararına benzer bir biçimde her iki Bakanlar Kurulu Kararı da iptal edilmiştir. Buna karşın, hakem heyeti, bu iptal kararına rağmen projeye ilişkin uygulama anlaşmasının halen yürürlükte olduğunu, zira hem yargı faaliyetinin Devlete atfedilecek bir faaliyet olduğunu hem de bir özel hukuk sözleşmesi olan uygulama anlaşmasının idare hukuku kurallarıyla geçersiz hale getirilmesinin mümkün olmadığını belirtmiştir. Böylece, iptal edilen bir idari işlem ona bağlı diğer işlemleri yoklukla malul hale getirir ilkesinin bir istisnasını ortaya koymuştur. Zira, her ne kadar idari işlem niteliğindeki Özel Hukuk Sözleşmesi İmzalama Kararları iptal edildiyse de, o kararlara istinaden akdedilen uygulama anlaşmalarının geçerliliğini koruduğu belirtilmiştir.

Kangal davasındaki hakem heyetinin bu görüşünü Türk İdare Hukukunda destekleyen düşünceler mevcuttur. Örneğin, Onar'a göre, yetki ve fonksiyon gaspı haricinde, bir idari işlemin yetki yönünden sakat olması, onun yokluğuna yol açmaz. Böyle bir sakatlık durumunda ancak iptal edilebilir bir işlemden söz edilebilir.⁶ Dolayısıyla, sözleşmenin imzalanmasına onay veren Bakanlar Kurulu Kararı iptal edilse bile, anlaşmayı bakanlık imzaladığından ve dolayısıyla uygulama anlaşmasının imzalanması işleminin yetki yönünden sakatlığı yetki veya fonksiyon gaspı düzeyinde olmadığı için, uygulama anlaşmasının yokluğu söz konusu değildir. Gerçekten de, Bakanlığın ilgili mevzuat kapsamında imzalamaya yetkili olduğu bir sözleşmeyi imzalaması ve ona izin veren Bakanlar Kurulu Kararı sonradan iptal edilmesi durumunda, ne hiçbir idari kuruluşun görev alanına girmeyen bir konuda işlem yapılması yani fonksiyon gaspı ne de idare adına irade açıklamasında bulunmaya yetkisi olmayan bir kişinin işlem yapması, yani yetki gaspı söz konusudur.

SBD Kararında ise, sadece projeye ilişkin imtiyaz sözleşmesinin imzalanması yetkisini Bakanlığa veren Görevlendirme Kararı iptal edilmiş, buna karşın projeye ilişkin uygulama anlaşması öncesindeki Özel Hukuk Sözleşmesi İmzalama Kararı aleyhine Danıştay'da açılan dava, tahkim süreci devam ederken henüz sonuçlanmamıştır. Bu durumda hakem heyeti, Görevlendirme Kararının iptal edilmesi sonucunda uygulama anlaşmasının geçerliliğinin etkilenmediği sonucuna vararak, idari işlemlerin iptali sonucunda bağlı diğer işlemlerin yok hükmünde olacağı ilkesine bir istisna öngörmüştür. Zira hakem heyeti, Görevlendirme Kararı ile projeye ilişkin uygulama anlaşması arasındaki ilişkiyi, söz konusu Görevlendirme Kararının iptali halinde uygulama anlaşmasının yokluğunu gerektirecek kadar önemli görmemiştir. Zira, hakem heyeti, her ne kadar 4501 Sayılı Kanun sonrası projeye ilişkin imtiyaz sözleşmesi yeniden düzenlenerek bir uygulama anlaşması imzalanmış ise de, bu uygulama anlaşmasının yeni ve ayrı bir sözleşme olduğunu belirtmiştir.

Yukarıda incelenen MTO kararlarından çıkan bir diğer önemli sonuç ise Devletin yasama ve yargı faaliyetlerinden sorumluluğu meselesine ilişkindir. Kangal Kararında hakem heyeti, Özel Hukuk Sözleşmesi İmzalama Kararı iptal edilmiş olması dolayısıyla projeye ilişkin uygulama

⁶ Siddık Sami Onar, *a.g.e.* c. I, s. 337.

anlaşmasının geçerliliğini yitirmediğini, ancak projeye devam edilmesinin bu iptal kararları sonucunda imkansız hale geldiğini belirtmiştir. Buna gerekçe olarak da, özel hukuk perspektifinden bakıldığında Devletin yargı faaliyetlerinden dolayı da sorumlu olmasını göstermiştir. Bu kararında MTO hakem heyeti, kuvvetler ayrılığı ilkesini, Türk Anayasası ve İdari yargılama Usul Kanunu uyarınca Türk idaresinin Danıştay'ın iptal kararını uygulaması gerektiğini ve Danıştay Kararına uyulmaması durumunda buna uymayan kamu görevlilerinin sorumlu olacaklarını bildiğini ifade etmiş, ancak yine de, özel hukuk bakış açısından bakıldığında, özel hukuka tabi bir uygulama anlaşmasının tarafı konumundaki özel hukuk tüzel kişinin, idare hukuku kaideleriyle haklarından mahrum edilmesinin mümkün olmayacağına karar vermiştir. Hakem heyeti, bu bağlamda, idare hukukundaki menfaat sahibi kişilerin iptal davası açması kuralı uyarınca açılan dava sonucunda Danıştay'ın verdiği iptal kararının, bir özel hukuk sözleşmesinin geçerliliğini sona erdiremeyeceğini belirtmiştir. Aynı kararda hakem heyeti, Danıştay'ın iptal kararını hiçbir şekilde eleştirmedeğini veya yok saymadığını, sadece onun özel hukuk sözleşmesi üzerindeki etkilerini değerlendirdiğini ifade etmektedir.

Kangal Kararında, Devletin yargı faaliyetinden dolayı sorumlu olabileceği belirtilirken, kuvvetler ayrılığı kuralına rağmen bu sorumluluğun var olduğu ifade edilmektedir. Dolayısıyla, Kangal Kararından yola çıkarak, ayrı bir kuvvet olan yasamanın faaliyetlerinden dolayı da Devletin sorumlu olabileceği sonucuna varılabilir. Hatta, parlamenter sistemlerde yasama ve yürütmenin birbirine yakınlığı düşünülecek olursa, Kangal Kararında yargının faaliyetlerinde dolayı Devletin sorumluluğuna gidilebileceğine göre yasamanın faaliyetlerinden dolayı Devletin sorumluluğuna evleviyetle gidilebileceği sonucuna dahi varılabilir.

Dolayısıyla, hem kamu hem özel sektörde yer alan yetkililerin, gerek yasama gerek yargı faaliyetleri dolayısıyla bile bir özel hukuk sözleşmesinin hükümleri ifa edilemiyorsa, bundan Devletin sorumlu olabileceğini ve tahkimde Devlet adına idarenin tazminat ödemek zorunda kalabileceğini göz önünde bulundurmaları gerekmektedir.